CZĘŚĆ XIX. № 57. ROK 10. (1839.)

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem: do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Gräffe; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze informacyjnem; w Wilnie w xięgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna:* w Rossyi z pocztą a w stolicy, z noszeniem do mieszkań, 50 r. ass. *Półroczna,* 25 r. ass. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Gräffe: *Roczna,* 45 r. ass. *Półroczna,* 25 r. ass. Dla Królestwa Polskiego: *Roczna,* 53 r. ass. *Półroczna,* 28 r. ass.

WTOREK, 25 Lipca. / 6 Sierpnia.

Wiadomości krajowe.

Petersburg, 24 Lipca. / 5 Sierpnia.

J. K. W. Xiążę Jmć *Alexander Niderlandski*, drugi syn J. K. W. Xięcia Oranii, 19 b. m. przybył do *Petérhoff.*

Manifest CESARSKI.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY MIKOŁAJ I,

CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYJ, KRÓL POLSKI.

i t. d. i. t. d. i t. d.

Uważając za przedmiot szczególnej NASZEJ troskliwości ułatwienie wszystkim w ogóle i każdemu z osobna środków do poznania Ustaw krajowych, zaraz w początku Panowania NASZEGO Roskazaliśmy zebrać i wydać wszystkie różnemi czasy ogłoszone ustawy, a potém sporządzić z nich systematyczny układ samych tylko obowiązujących ustaw.— Praca ta co do cywilnej części skończoną została w 1832 roku; dla uzupełnienia jej pozostało jeszcze wydać układ postanowień obowiązujących co do części wojennej i co do niektórych innych, wymienionych w Manifeście NASZYM 31 Stycznia 1837 roku. — Z liczby ich teraz ukończonym został Układ Ustaw wojennych. Wszystkie postanowienia, tyczące się wojennego zarządu, począwszy od Ustawy dla wojsk ś. p. CESARZA PIOTRA Wielkiego, to jest od 1716 roku, do 1go Maja 1838 roku, zostały rozpatrzone i ściśle rozgatunkowane: z nich wyłączono wszystko nieobowiązujące i zmienione poźniejszemi przepisami: obowiązujące zaś Ustawy, w jednę całość spojone, rozdzielono podług przedmiotów, w ścisłym systematycznym porządku.—Przesyłając do Rządzącego Senatu Układ Ustaw wojennych, Roskazujemy: 1) Układ Ustaw wojennych ma mieć moc i skutek prawa od 1 Stycznia 1840 roku. 2) Moc prawna Układu od owego terminu wyrażać się będzie w stosowaniu i przytaczaniu artykułów jego w sprawach, i stosownie do tego, tam wszędzie, gdzie się stosują i przywodzą ustawy, i gdzie albo się z nich robią wyciągi, albo się ich treść tylko wskazuje, nadal mają być stosowane, przywodzone i powoływane przypadające do sprawy artykuły Układu. Kommisye sądu wojennego i w ogóle wszystkie wojenno-sądowe władze, w stosowaniu ustaw wojenno-karnych, od 1 Stycznia 1840 roku, mają pilnować się Układu i wszelkie inne postanowienia uważać za cofnione. 3) W użyciu Układu Ustaw wojennych trzymać się ściśle prawideł, wydanych o użyciu Układu Ustaw cywilnych i pomieszczonych w Dalszym Ciągu tegoż Układu, T. I, art. 346.—4) Wszelkie postanowienia tyczące się wojennego zarządu, wydane po 1 Maja 1838 r. i nadal wydawać się mające, zbierać i ogłaszać corok jako dalszy ciąg Układu, na wzór Dalszego Ciągu Cywilnego Układu, i ze ścisłem zachowaniem osobnych NASZYCH roskazów danych o tém Ministrowi Wojny. Postanowienia te dopóki nie wejdą do dalszego ciągu Układu, mają być przytaczane wprost podług ich dat i władz wydających.—5) Gdy Układ Ustaw wojennych nieodmienia w niczem ich mocy i skutku, lecz tylko nadaje im jednostajność i porządek, w razie przeto niejasności samej ustawy co do jej istotnego znaczenia, tudzież w braku lub niezupełności ustawy, kolej wyjaśnienia i dopełnienia, pozostaje taż sama, jaka była dotąd.—Rządzący Senat wyda ku wykonaniu tego wszystkiego potrzebne rozrządzenia.»

Dan w Peterhofie, dnia 25 Czerwca 1839 roku.

Własną J. C. M. ręką podpisano: MIKOŁAJ.

— Przez rozkaz dzienny CESARSKI z dnia 15 b. m., Dowodzca 2 brygady 1 dywizyi lekkiej gwardyjskiej jazdy, Jenerał-major *Chomutow 1*, mianowany Naczelnikiem Sztabu Wojska Dońskiego, na miejsce Jenerał-majora *Bierdia*.

jew — zostający przy J. K. W. Xięciu *Eugeniuszu Wirtemberskim* do szczególnych poleceń, Jenerał-major *Mołostwow 1*, mianowany Dowodzącym wojskiem kozaków Orenburskich.

— Przez Reskrypt Cesarski z dnia 25 Czerwca, mianowany kawalerem orderu Ś. Stanisława 1 klas. Naczelnik Sztabu oddzielnego korpusu Grenadyerów, Jenerał-major *Tuczkow 2*.

— Przez Ukazy Cesarskie do Kantoru Dworu, z d 1 b. m., paź Władysław *Lubowidzki*, mianowany został paziem pokojowym. — 2 b. m. baronówna, Alexandra *Nicolai*, mianowana Frejliną N. Cesarzowej.

— Przez Ukaz Cesarski do Rządzącego Senatu, z d. 1 b. m. Sędzia Sumienia gub. Grodzieńskiej, sztabs-rotmistrz *Adamowicz*, na własną prośbę, otrzymuje uwolnienie od tego urzędu.

— Przez Ukaz Cesarski do Kapituły orderów, z d. 27 Czerwca, adjutant Głównodowodzącego czynną Armiją, Jenerał-Feldmarszałka xięcia Warszawskiego, hrabi Paskiewicza Erywańskiego, pułkownik 1 artylleryjskiej brygady gwardyi xiążę *Golicyn 4*, mianowany kawalerem orderu Św. Włodzimierza 3 klassy.

Ukazy Rządzącego Senatu.

S 1 Departamentu.

30 *Czerwca*. Z ogłoszeniem Zdania Komitetu Ministrów potwierdzonego przez N. Cesarza d. 16 Maja, o pieniądzach na mieszkanie i o kwaterach dla urzędników policyi, po miastach gubernijalnych, powiatowych i innych.

21 tegoż m. Z ogłoszeniem Ukazu N. Cesarza i Ustawy potwierdzonej d. 1 Czerwca b. r., o stosunkach właścicieli i mieszkańców w miasteczkach i miastach w Bessarabskim Obwodzie.

tegoż dnia. Z ogłoszeniem Zdania Rady Państwa potwierdzonego przez N. Cesarza d. 8 Maja, o oddaniu magazynów zboża w skarbowych włościach pod wiedzę Ministra Dóbr Państwa.

— 1 Lipca, w dzień urodzin Cesarzowej Jmci, położony został w Kijowie kamień węgielny budowy przeznaczonej na Instytut Panien Szlachetnych.

Wiadomości zagraniczne.

Londyn 20 Lipca. Posiedzenie 18 b. m. zajęte było w większej części sporami s powodu ostatnich rozruchów w Birmingham. Lord Brougham składa dwie skargi przeciw urzędników tego miasta i mocno nagania postępowanie tych urzędników. Lord Melbourne na ich usprawiedliwienie odwołuje się do praw o więzieniach, które w pewnych częściach Anglii zdaniem jego są zbyt surowe.

W skutku rozpraw, wśród których oppozycya znajduje nowy powod do powstania na ministrów, izba odrzuca 80 głosami przeciw 39 bill przyjęty przez Izbę Niższą, który znosił jeden artykuł billu reformy, stanowiący iż wyborca, zmieniwszy mieszkanie, traci swe prawo na czas pewny.

W rozbiorze w komitecie billu o więzieniach, izba odrzuca 76 głosami przeciw 34 artykuł, stanowiący iż w pewnych razach mogą być brani do więzienia xięża niekonformiści.

W końcu posiedzenia bill P. Talfourd, urządzający stosunki matek względem dzieci w przypadku rozwodu, odczytany został poraz drugi.

Posiedzenie 19go było krótkie. Kilka billów otrzymało sankcyą Królewską, inne postąpiły o jeden stopień. Jedna prośba mieszkańców Dublinu dała powod kilku lordom, w tej liczbie lordowi Londonderry, do wyrzeczenia zasłużonej pochwały dla nowego Lorda Namiestnika Irlandyi.

Arcybiskup Cantorbery zapowiedział że 23 b. m. złoży kilka prośb, tyczących się stanu kościoła w kolonijach, i zażąda złożenia papierów, tyczących się tego przedmiotu w Kanadzie.

Po trzeciem odczytaniu billu o zobowiązaniach pożyczkowych, lord Lyndhurst wnosi powtórne odczytanie billu o rozstrzyganiu wątpliwych wyborów. Na 23 b. m. odłożony został rozbiór tego billu, tudzież powtórne odczytanie billu o Kanadzie.

Ostatnie posiedzenia Izby Niższej nie miały interesu.

— Piszą z Birmingham pod d. 18 b. m. że tam dzielne środki przedsięwzięte zostały przez Rząd w celu zapobieżenia ponowieniu się rozruchów. Minister Spraw Wewnętrznych lord John Russell nakazał śledzwo o postępowaniu urzędników miejskich, obwinionych, iż wydaliwszy się na kilka godzin podczas rozruchów zostawili miasto wystawione na łup burzycieli. Dziś rano sądzono Wiliama Wilks, jednego z dowodzców chartistów, obwinioneego o podburzanie ludu. Wilks skazany został na 45 funtów nawiązki.

Paryż 21 Lipca. Budżet na rok 1840, przyjęty na posiedzeniu izby deputowanych 20 b. m. zawiera następujące szczegóły: Wypłaty długu konsolidowanego i wydatki umorzenia 240,533,364 fr. — procenta od kapitałów rozmaicie zawinionych 28,683,300 fr. — pensye rozmaite 56,283,500 — (w tej liczbie pensye parów, ich wdów i t. d. 880,000 — pensye cywilne 1,461,500 franków — pensye wojskowe 43,700,000 — pensye duchowne 1,850,000) — Na listę cywilną 14,000,000 — na izbę parów 720,000 — na izbę deputowanych 695,900 — Na Ministerstwa: *Sprawiedliwości* i *Wyznań* — 55,566,629, s których na wydział Sprawiedliwości 20,251,125, a na wydział Wyznań 35,315,304 — *Spraw Zagranicznych* 7,604,000 frank. (s tych na wydatki tajemne 650,000.) — *Oświecenia krajowego*, [15,262,367, (s tych na prenumeratę znakomitszych nowo wychodzących dzieł 200,000, na zachęty i wsparcia uczonym i literatom 285,200, na zbieranie i wydawanie niedrukowanych aktów tyczących się historyi krajowej 150,000 franków.) — *Prac publicznych:* 52,652,900 franków (s tych na drogi publiczne i mosty 26,395,000 — na żeglugę wewnętrzną: rzeki, brzegi i przewozy 7,260,000 frank. kanały 4,030,000 — porty morskie 5,057,000 — drogi żelazne 50,000.) — *Rolnictwa i Handlu* 12,712,868

fr. (s tych na zachęty dla rolników 800,000 — na stada, kupno ogierów, premia i wygrane na wyścigach 2,0000,000 — zachęty dla rybołowstwa morskiego 4,000,000 — wody mineralne, lazarety i służbę zdrowia 244,600 franków.) — *Spraw Wewnętrznych*, 89,877,180 frank. (s tych wydatki zwyczajne i tajemne policyi ogólnej 957,990—linije telegraficzne: osoby 857,078—materyał 153,206 — służba nadzw. 96,800 fr. — Dobroczynność: zakłady ogólne 500,000 — Biura miłosierdzia i t. p. 320,000 — wsparcia ubogim, mającym prawo do względów Rządu 200,000—wsparcia towarzystwom miłosierdzia macierzyńskiego 120,000—wsparcia wychodzcom zagranicznym, skazanym za przestępstwa polityczne, ich sierotom, i t. d. 2,642,000 — wydatki stałe więzień i domów poprawy 3,600,000—przewożenie skazanych przestępców 610,000 — naprawy więzień centralnych i domów poprawy 100,000 fr.)

Hiszpanija. Odebrano wiadomości z głównej kwatery karlistów w Onate, po 13 Lipca. Rozeszła się tam wieść o wzięciu Lucena przez Cabrera.

— Piszą s Carcassone, pod d. 15 Lipca: «Donoszą z nad granicy Pyreneów wschodnich, o ważnej potyczce zaszłej między jenerałem Valdès i hrabią Hiszpanii. Valdès posłał oddział od 1200 ludzi dla dostania żywności, lecz przewidując że będzie attakowany przez hrabię Hiszpanii, sam, z 10,000 ludzi szedł z bliska za oddziałem. Wszystko się stało jak był przewidział. Otoczywszy zewsząd hrabię Hiszpanii, wziął mu 300 jeńców i zabił mnóstwo ludzi. Sam hrabia ma ramię przestrzelone kulą.

Rzym 9 Lipca. Czterej Kardynałowie mianowani przez Ojca św. na wczorajszym Konsystorzu, są: X. D. Ambroży *Bianchi*, jenerał zakonu Kamaldulskiego, urodzony w Kremonie 17 Paźdz. 1771 — Filip de *Angelis*, biskup Montefiascone i Corneto, urodz. w Ascoli, 10 Kwietnia 1792 — Gabriel *Feretti*, arcybiskup Fermo, urodz. w Ankonie, 31 Stycznia 1795 — i Ferdynand Marya *Pignatelli*, arcybiskup Palermo, urodz. w Neapolu, 9 Czerwca 1770.

Turcya. «Dostrzegacz Austryacki» pisze: «Wiadomości które odbieramy s Konstantynopola, nie pozwalają nam wątpić, że od pierwszej zaraz chwili nowy Sułtan umyślił położyć koniec nieporozumieniom, wszczętym pomiędzy jego ojcem i Mehemetem Ali. Wielki Wezyr, Chosrew-pasza pisał do Mehemeta Ali list, który 3 b. m. zakomunikowany był posłom: Austryackiemu, Angielskiemu, Francuzkiemu, Pruskiemu i Rossyjskiemu, z wezwaniem od Porty iżby zalecono było konsulom w Alexandryi popieranie jej żądań.

— Podług pożniejszych nowin s Konstantynopola, z dnia 10 Lipca, taż gazeta donosi, że wiadomość o porażce Hafiza-paszy przez wojsko egyptskie zmieszała Portę, wszakże spokojność w Stambule nie została naruszona. Chosrew-pasza i Halil-pasza, okazywali nadzwyczajną czynność. Pierwszy używa całej ufności Sułtana.

— Piszą z Alexandryi, pod dniem 26 Czerwca że w Damaszku, którego rządy były powierzone emirowi Beszir, wybuchnęło powstanie, sprawione przez 3000 beduinów świeżo zaciągnionych do służby egyptskiej.

Belgrad 9 Lipca. Młody xiążę Serbii *Milan* umarł tu w nocy na 8 bież. miesiąca. Natychmiast po jego zgonie deputacya udała się do Bukarestu, do xięcia Michała, młodszego brata zmarłego, prosząc go o objęcie Rządów. Wszyscy są ciekawi wiedzieć, czy stary xiążę zgodzi się na odjazd syna do Serbii. Zresztą w Serbii spokojność panuje.

(Journ. de S. Pt. Gaz. Pet. Psz. Półn.)

(Poczta zagraniczna otrzymana tu 22 b. m. prawie żadnych nowin nie przyniosła. Data Londynu jest 20 Lipca, kiedy przez statek parowy mieliśmy już wiadomości z d. 23 b. m.)

Nauki przyrodzenia.

Tłumaczenie wiatru powszechnego i wiatrów peryodycznych — tudzież tłomaczenie prądu powszechnego morza i prądów peryodycznych, na strumieniach Elektrycznych Ampera oparte.

(Ciąg dalszy.)

Wiadomo jest iż osadziwszy kolce na konduktorze machiny elektrycznej i obracając kołem, tudzież nadstawiwszy dłoń nad kolce, czujemy wietrzyk jednostajny i ciągle płynący. Jeżeli ten kolec umieścimy w kierunku poziomym i nadstawiemy na papierku proszek, to go rzeczony wietrzyk zdmucha. Oczywiście że wietrzyk ten nie jest samym płynem elektrycznym, boby to było za grube wyobrażenie, ale ruchem swoim jednostajnym, płyn rzeczony wprawia w ruch powietrze, i wietrzyk ciągły sprawuje. Wątpliwości zaś już dzisiaj nie masz iż elektryczność wzbudzona machiną jest taż sama co i wzbudzona stosem. Przenieśmyż więc to zdarzenie do prawa Ampère'a a jużeśmy fenomen wytłumaczyli. System albowiem strumieni elektrycznych głównych, 60 stopni na powierzchni ziemi zabierający i w kierunku równika od wschodu na zachód jak w stosie zamkniętym wiecznie i jednostajnie krążący, jest przyczyną wiatru powszechnego. Strumieni tych nie trzeba brać matematycznie, to jest tylko jako na powierzchni ziemi krążące, ale trzeba ich rozumieć iż one krążą w całej skorupie ziemskiej której grubości możęmy jeszcze i świdrami Artezyjskiemi nie przewiercieli — tudzież że krążą w wodach i w atmosferze ziemskiej nie wiadomo do jakiej wysokości, (bo podług dostrzeżenia wiatry górne przeciwne bywają dolnym) — strumienie te mówię są przyczyną w pewnym kierunku jednostajnego ruchu atmosfery, wody i ziemi. Potrzebaż więc innego tłomaczenia na główne prądy powietrza? a innego na główne prądy morza? albo i na bieg wirowy ziemi? bynajmniej nie trzeba tu wymyślać samowolnie siły popchnięcia, siły pierwiastkowego rzutu; bo ta jak widzimy rodzi się w oczach z naszego doświadczenia. O jakże wielkim jesteś Panie! i jak cudowne są dzieła Twoje! O! jak mało rozumny człowiek, zniżający sposob działania Twego, do sposobu działania swego, który żadnej

machinie bez popchnięcia ruchu nadać uie zdoła. Jakże niedołężny jest człowiek który różne cuda natury różnym przyczynom przypisuje, kiedy one są wypadkiem jednej tylko, harmonijnie działającej. To pokazało się na człowieku zdziwiającym rozumem społeczność, Danielu Bernulim, który wcale różnym sposobem ruch prądu powszechnego morskiego tłomaczył od prądu powszechnego wiatru, za co odebrał nagrodę r. 1751, od Akademii Paryskiej przypisując tę przyczynę biegowi dziennemu ziemi; kiedy ta przyczyna jak widzimy jest taż sama co i biegu dziennego ziemi, i wiatru powszechnego. Czémże jest więc rozum ludzki w pórownaniu z mądrością Przedwiecznego, jawiącą się w dziełach przyrodzenia? Ale przystąpmy nareszcie do tłomaczenia wiatrów peryodycznych.

Przypomnimy sobie co powiedziałem wyżej iż w doświadczeniu Ampère'a zawsze igła w przeciwną stronę zbacza gdy będzie umieszczona pod stosem, a w przeciwną gdy ją umieścimy pod łącznikiem. To pokazuje, iż elektryczność w stosie zupełnie przeciwna jest tej która się znajduje w łączniku — czyli, że kiedy pierwsza jest dodatna, to druga musi bydź odjemna, kiedy zaś pierwsza ujemna, to druga dodatna. Odnosząc to doświadczenie do naszego założenia musiemy powiedzieć, iż w globie ziemskim jest system strumieni elektrycznych główny czyli środkowy ze wschodu na zachod płynący, 60 stopni pas podług równika zajmujący, że są systemata boczne, tak z jednej jako i z drugiej strony ku biegunom się rozciągające — jak daleko? nie wiemy, bo bieguny jako niedostępne niewiadomość okryła. System strumieni środkowy działa na systemata i boczne, albo na wschod ku południowi, albo na zachod ku północy, tak jak igłą je kieruje. Otoż powstają wiatry peryodyczne przez jedno półrocze wschodnio-południowe, dla tych że samych miejsc na globie położonych, przez drugie zachodnio-północne — zmiany te zaś zależą od przesileń strumieni elektrycznych nad któremi się zaraz zastanowiemy.

Gdybyśmy tej uwagi nie dodali, którą pominął Ampère, że w jednej połowie stosu jest inna elektryczność, a w drugiej inna, a która koniecznie jako wniosek oczywisty z doświadczenia wypada, toby nie było wcale przyczyny dla której wiatry peryodycznie się zmieniają. Nie byłoby także przyczyny zobojętniania się ciągłego rozwiniętej elektryczności, a zatem i biegu jednostajnego ziemi, wody i atmosfery by nie było. Ale trzeba się koniecznie na to zgodzić iż elektryczność w stosie zamkniętym cyrkulująca płynąc *np.* łącznikiem do bieguna dodatnego ku ujemnemu zobojętnia się na wstępie do bieguna, i natychmiast rozwija się na nowo inna przeciwna i w natężeniu równa poprzedzającej. Dla tegoż to strumienie podług Ampère'a czy w łącznikach, czy w stosach, zgoła w każdym punkcie, są jednej mocy. Tak więc strumienie elektryczne na połowach koła się zobojętniają i jestestwo rozumne, na jakim punkcie ziemi posadzone, i na globie kręcącym się wiezione, przez jedno połrocze będzie w sferze elektryczności dodatnej, przez drugie w odjemnej. Właśnie też elektrometr podług odkrycia Beccarii Pijara, obserwowanego przez następnych , zawsze pokazuje w letniem połroczu elektryczność dodatną w atmosferze, w zimowem zaś ujemną. Dla tego też to jestestwo będzie widziało regularnie i peryodycznie wiatry boczne raz w tym, drugi raz w przeciwnym kierunku wiejące. Nadto, gdyby bieg ziemi, wody i atmosfery był zupełnie jednakowej chyżości, to jestestwo rzeczone widziałoby razem przy zobojętnianiu się elektryczności wulkany w ziemi, wulkany w wodzie, i wulkany w powietrzu. Ale że te ciała podług swojej miąższości, ruchawości, i p[r]zeszkod jakich doznają w biegu, choć tąż samą siłą pędzone, nie jednakowe przecież muszą mieć chyżości, przeto na innych punktach zdarzają się wulkany i trzęsienia ziemne, na innych wodne, na innych powietrzne. Teraz sobie łatwo wytłomaczemy że wulkany i trzęsienia ziemi podług twierdzenia wielu fizyków na każdym punkcie zdarzyć się mogą. Jeżeli przy zobojętnieniu się elektryczności, którego wypadkiem jest podniesienie ogromne temperatury, znajduje się skład materyałów palnych: węgla, siarki i t. d. — to wulkan ognisty zwnętrza ziemi się wyrwie — jeżeli nie, to się na trzęsieniu ziemi albo i zapadnieniu okolicy skończy. Gdyby ziemia miała bieg tylko wirowy i wpływowi żadnego ciała obcego nie ulegała, toby te zjawiska na jednych punktach zawsze peryodycznie z jednakową mocą się ponawiały; ale że ma bieg postępujący, że bywa w róznych położeniach względem słońca i xiężyca, to więc wpływ na zmodyfikowanie powyższych fenomenów mieć musi, i one się na jednych miejscach z jednakową mocą regularnie zdarzać nie mogą. *(Dok. nast.)*

OGŁOSZENIE.

«Z powodu licznych odezw jakie niżej podpisany odebrał względem prenumeraty na poemat *Witolu-rauda*, widzi się w konieczności ogłoszenia, iż upoważnia wszystkich Wydawców pism peryodycznych, i wszelkie osoby dobrej woli, do zbierania prenameraty, po dzień 1 Stycznia 1840 roku, na którego lista prenumeratorów i pieniądze odesłane bydź mają pod adressem jego.

«Cena biletu jest dukat jeden; kollektorowie otrzymają bezpłatne exemplarze dziesiąte, imiona ich będą osobno wydrukowane. PP. Kollektorowie zbierać mają pod swoje rewersa, a po odesłaniu pieniędzy, wydany im będzie rewers ogólny, który odeślą odebrawszy exemplarze. Druk rozpoczęty zostanie z zamknięciem prenumeraty, to jest w Styczniu 1840 roku. *JJ. Kraszewski.*

Wołyńskiej guberuii, przez Łuck, w Omelno.

Печатать позволяется С.-Петербургъ. Іюля 24-го 1839. *П. Гаевскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.